ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **O. V.,** zastoupená Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie,** se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 7. 2012, č. j. 4 A 26/2012 – 30,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 18. 7. 2012, č. j. 4 A 26/2012 – 30, zamítl žalobu, jíž se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „ředitelství“), ze dne 27. 8. 2011 č. j. CPR-2915/ČJ-2011-9CPR-V237, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 15. 2. 2011, č. j. KRPA-7128/ČJ-2011-000022, o uložení správního vyhoštění podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a stanovení doby, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států EU, v trvání jednoho roku. V odůvodnění rozsudku městský soud uvedl, že ze správního řízení a z protokolů, které byly se stěžovatelkou sepsány, vyplývá, že si byla vědoma skutečnosti, že na území České republiky pobývala bez platného víza, nerespektovala výjezdní příkaz a nevycestovala, a ani si nezajistila legalizaci pobytu na území České republiky. Namítala-li stěžovatelka, že její vyhoštění je nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života, který na území České republiky vede, pak z

obsahu správního spisu vyplývá, že tvrzení stěžovatelky o jejím soužití s M. I. se nezakládá na pravdě. Stěžovatelka také tvrdila, že se domáhá u soudu určení otcovství k nezletilé dceři, ale přitom v době, kdy s ní byl veden pohovor neměla nezletilou ve své péči. Podle názoru městského soudu není důvodné tvrzení stěžovatelky, že postup ředitelství je v rozporu se základními právy nezletilé. Stěžovatelka i nezletilá jsou ukrajinské národnosti a za této situace nelze hodnotit případný předpoklad, že určením otcovství k nezletilé dojde ke změně jejich postavení. Je třeba vycházet ze situace, která je zde v době rozhodování správního orgánu, a ne pouze z neurčitých předpokladů, jak to činí stěžovatelka. Pokud namítala, že ředitelství porušilo i ust. § 174a zákona o pobytu cizinců, neshledal městský soud v podkladech, které měl k dispozici, žádné pochybení správního orgánu. Z odůvodnění napadeného správního rozhodnutí je zřejmé, že se ředitelství dostatečně zabývalo posouzením skutečností, které by mohly mít dopad na vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Zjišťovalo, zda stěžovatelka nemá vazby na jiné osoby na území České republiky a zjišťovalo i skutečnosti týkající se řízení o určení otcovství k nezletilé dceři. Na základě svých zjištění dospělo k závěru, že v případě stěžovatelky není rozhodnutí o jejím správním vyhoštění, které bylo stanoveno na dobu jednoho roku, nepřiměřené. Rovněž tak v jejím případě nelze hovořit o tom, že by důsledkem správního vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jejího soukromého nebo rodinného života. Stěžovatelka na území České republiky nemá žádné osobní vazby, a pokud jde o žalobu na určení otcovství, je třeba vycházet ze současné situace, kdy není ve věci rozhodnuto. Městský soud rovněž přihlédl ke skutečnosti, že v řízení o určení otcovství vedeném Obvodním soudem pro Prahu 4 pod sp. zn. 20 C 38/2011 byla usnesením ze dne 21. 11. 2011 žaloba odmítnuta, neboť stěžovatelka na výzvu soudu žalobu nedoplnila. V současné době tedy neprobíhá řízení o určení otcovství nezletilé dcery a žalobní námitka týkající se této věci není důvodná. Lze tak dát za pravdu ředitelství i v tom, že neshledalo důvod pro přerušení správního řízení, neboť žaloba ve věci určení otcovství je v dispozici stěžovatelky a mohlo by tak docházet k neodůvodněným průtahům v tomto řízení. Městský soud tak neshledal v postupu ředitelství žádné pochybení. Ředitelství v napadeném rozhodnutí náležitě odůvodnilo své stanovisko. Námitky, které stěžovatelka vznesla v žalobě, a které byly uvedeny i v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, byly dostatečně posouzeny a bylo zjištěno, že tyto nejsou důvodné.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., ve které namítala, že napadené správní rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy, konkrétně ust. § 2 odst. 1, § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a s ust. § 119a odst. 2 a § 174a zákona o pobytu cizinců. Napadeným rozhodnutím bylo stěžovatelce uloženo správní vyhoštění podle ust. § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců přesto, že uvedla, že její nezletilá dcera je občankou EU, a to s ohledem na skutečnost, že jejím otcem je občan Slovenska, M. O., který však není jako otec zapsán v jejím rodném listě, protože odmítl se stěžovatelkou po jejím narození věc na příslušné matrice řešit. M. O. své otcovství k nenarozenému dítěti v minulosti výslovně připustil, když toto uvedl do protokolu o vyjádření účastníka řízení ve věci řízení o správním vyhoštění vedeného v březnu 2010 u Oblastního ředitelství služby cizinecké policie, Oddělení pátrání, Křižíkova 12, Praha 8. Správní orgán však uvedenou skutečnost dále nijak nezkoumal, ač tak učinit mohl, a dokonce měl. Vzhledem k uvedenému stěžovatelka dne 15. 2. 2011 iniciovala podání žaloby na určení otcovství, která sice byla následně dne 21. 11. 2011 odmítnuta z

důvodu jejího nedoplnění, ale poté stěžovatelka podala k Obvodnímu soudu pro Prahu 4 dne 8. 6. 2012 znovu žalobu na určení otcovství, o které nebylo dosud pravomocně rozhodnuto. Nezletilá dcera stěžovatelky byla na základě dohody v péči I. M., což však nic nemění na tom, že stěžovatelka byla nadále její zákonnou zástupkyní. Dohoda o péči měla pouze dočasný charakter a ekonomické důvody. V současné době žije stěžovatelka s dcerou ve společné domácnosti. S ohledem na uvedené skutečnosti, kdy pro případ, že se u nezletilé dcery stěžovatelky jedná skutečně o občanku EU, bude nutno také se stěžovatelkou nakládat jako s rodinným příslušníkem občana EU, a tedy by jí nebylo možno vůbec uložit správní vyhoštění. Za popsané situace správní orgán měl postupovat tak, aby se vyvaroval nepřiměřeného zásahu do rodinného a soukromého života stěžovatelky a její dcery, ke kterému by v případě uložení správního vyhoštění a následného prokázání státního občanství EU dcery nepochybně došlo. Správní orgány mohly a měly potupovat tak, že řízení o správním vyhoštění přeruší do doby, nežli bude pravomocně rozhodnuto o žalobě na určení otcovství vůči dceři stěžovatelky. Otázka vyřešení občanství nezletilé je nepochybně předběžnou otázkou pro řízení o správním vyhoštění. Stěžovatelka dále namítala, že rozhodnutí o správním vyhoštění je bez ohledu na výše uvedené rozhodnutím nepřiměřeným, přičemž správní orgán se řádným způsobem s případným zásahem do jejího soukromého a rodinného života nezabýval. Ředitelství sice ve svém rozhodnutí poukázalo na možnost stěžovatelky účastnit se soudního řízení, nicméně oba správní orgány zcela pominuly ust. § 174a zákona o pobytu cizinců, které obsahuje celou řadu hledisek, kterými je správní orgán povinen se zabývat. Takové odůvodnění, které zcela postrádá základní úvahy v souvislosti s povinnostmi správního orgánu, které mu vyplývají ze zákonných ustanovení, v tomto případě § l74a zákona o pobytu cizinců, je v rozporu s ust § 68 odst. 3 správního řádu. Zcela nepřezkoumatelné je jak rozhodnutí ředitelství, tak i rozsudek městského soudu, když tento nejen, že pominul zkoumat přiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění ve smyslu ust. § 174a zákona o pobytu cizinců, ale také pro zcela nepřezkoumatelné úvahy či konstatování. Stěžovatelka odkázala např. na strohé konstatování, že „nelze tedy vycházet ze žalobčina předpokladu, že rozhodnutím ve věci by se její postavení včetně postavení její nezletilé dcery změnilo“. Tuto „domněnku“ městský soud užil vědom si skutečnosti, že nezletilá dcera stěžovatelky je možná občankou EU, kdy samotné rozhodnutí ve věci pouze tuto skutečnost osvědčí či vyloučí - tedy deklaruje, nikoli založí. Uvedeným konstatováním tak zcela pominul možné práva a zájmy nezletilého dítěte, které i nehledě na jeho občanství vyrůstá na území České republiky, jakož i zájmy matky nezletilé občanky EU. Městský soud tak bez jakéhokoli zájmu připustil, že s pravděpodobností 50% dojde k vážnému zásahu do práva na respektování rodinného a soukromého života dotčených osob. Pokud jde o intenzitu možného zásahu do práv a zájmů stěžovatelky a její dcery, odkázala stěžovatelka na rozsudek velkého senátu Evropského soudního dvora ze dne 8. 3. 2011 ve věci Zambrano v. Office national de ľemploi. Za nesprávný je nutno označit i postup městského soudu, který přihlédl rovněž ke skutečnosti doložené ve vyjádření k žalobě, že v řízení o určení otcovství byla Obvodním soudem pro Prahu 4 žaloba odmítnuta. Stěžovatelka vůči tomu oponovala tím, že následně, prostřednictvím právního zástupce podala novou žalobu, která je u Obvodního soudu pro Prahu 4 vedena pod sp. zn. 20 C 105/2012 a o které nebylo dosud pravomocně rozhodnuto. V této souvislosti poukázala na to, že správní orgán I. stupně rozhodoval na základě skutkového stavu věci známého ke dni vydání napadeného rozhodnutí, přičemž v danou dobu, řízení o původní žalobě stěžovatelky na určení

otcovství probíhalo. Ze shora uvedených důvodů stěžovatelka navrhla zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 3 roky, pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu.

Podle ust. § 119a odst. 2 téhož zákona rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.

Podle ust. § 174a uvedeného zákona při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.

Podle obsahu správního spisu stěžovatelka přicestovala do České republiky dne 15. 12. 2007 za prací. Měla pracovní povolení a vízum platné do 31. 7. 2008. Od 1. 8. 2008 do 31. 1. 2009 zde pobývala na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání. Od 1. 2. 2009 pak pobývala na území České republiky nelegálně. Dne 14. 3. 2010 jí byl k vycestování udělen výjezdní příkaz s platností do 12. 4. 2010. Stěžovatelka však ani poté nevycestovala a nadále pracovala přesto, že neměla pracovní povolení. V průběhu řízení o správním vyhoštění do protokolu ze dne 1. 2. 2011 uvedla, že má nezletilou dceru M. V. (nar. X.), o kterou pečuje paní I. M. ve V. H. Stěžovatelka dále uvedla, že není rodinným příslušníkem občana EU, s občanem EU nežije ve společné domácnosti a není osobou, která by se o sebe bez osobní péče občana EU nemohla postarat. K případné existenci překážek, které by jí znemožňovaly vycestovat z území České republiky, sdělila, že jí není známa žádná překážka ani důvod. Správní orgán I. stupně si poté v souladu s ust. § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců vyžádal závazné stanovisko ministerstva vnitra, z něhož vyplývá, že v případě stěžovatelky nebyl shledán důvod znemožňující její vycestování na Ukrajinu a její vycestování je možné. Dne 15. 2. 2011 stěžovatelka do protokolu k dotazu správního orgánu na identitu otce nezletilé dcery uvedla iniciály občana Slovenské republiky s tím, že v jejím rodném listu není otec uveden, protože se odmítl dostavit na matriku. Otec nezletilou dceru nikdy neviděl a stěžovatelka nemá povědomí o aktuálním místě jeho pobytu. K občanství nezletilé dcery uvedla, že není občankou České republiky ani jiné země EU. Nově však uvedla, že pro absenci pracovního povolení již nepracuje, ale živí ji její přítel M. I., který bydlí na téže adrese jako ona a financuje i výživu její dcery. V průběhu odvolacího řízení bylo zjištěno, že M. I.

stěžovatelku sice zná, protože dříve pracovala v jeho baru, ale popřel jakýkoliv bližší vztah k ní s tím, že s ní nežije ve společné domácnosti a finančně se nepodílí na výživě její dcery. Dále bylo zjištěno, že nezletilá dcera byla na základě smlouvy svěřena dne 15. 11. 2010 do péče I. M., přičemž stěžovatelka ji v uplynulém období téměř nenavštěvovala. Od března 2011 stěžovatelka nezletilou dceru převzala do své péče. Stěžovatelka rovněž sdělila, že se podanou žalobou domáhá, aby otcem nezletilé dcery byl určen M. O., nar. 27. 3. 1979, státní příslušník Slovenské republiky.

Stěžejní stížní námitkou je, že nezletilá dcera stěžovatelky je občankou EU, neboť jejím otcem je občan Slovenské republiky, přičemž tuto skutečnost měly správní orgány posoudit jako překážku stěžovatelčina správního vyhoštění z důvodu nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, ale správní orgány se řádným způsobem s případným zásahem do jejího soukromého a rodinného života nezabývaly.

Jak vyplývá z napadeného správního rozhodnutí, i jemu předcházejícího prvostupňového rozhodnutí, správní orgány se s případným zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatelky zabývaly. Správní orgán I. stupně v odůvodnění rozhodnutí na str. 3 uvedl, že stěžovatelka nesdílí společnou domácnost s občanem EU a ani se o takovou osobu nemusí starat a poukázal na to, že stěžovatelka sama uvedla, že jí není známa žádná překážka k vycestování a že má dostatek finančních prostředků k vycestování do země původu. Proto oprávněně dospěl k závěru, že rozhodnutím o správním vyhoštění nebudou ohroženy ani poškozeny její rodinné vztahy a soukromý život. Ředitelství se pak v napadeném rozhodnutí zabývalo jak probíhajícím řízením o určení otcovství k nezletilé dceři s tím, že stěžovatelkou označený otec nejevil o společné soužití zájem a dítě nikdy neviděl, ačkoliv věděl o jeho existenci, tak i tvrzeným a neprokázaným partnerským vztahem s M. I. Je tedy zřejmé, že správní orgány se přiměřeností dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění zabývaly v dostatečném rozsahu. Nejvyšší správní soud v této souvislosti poukazuje na skutečnost, že v době rozhodování ředitelství nebylo prokázáno, že nezletilá dcera stěžovatelky je občankou EU, neboť v jejím rodném listě nebyl otec uveden a řízení o podaném návrhu na určení otcovství soudem nebylo pravomocně skončeno. Do doby než bude prokázán opak je nezletilá dcera stěžovatelky občankou Ukrajiny. Ve vztahu stěžovatelky k tomuto dítěti tedy nemohl být shledán zásah do soukromého a rodinného života, neboť na obě je nutno pohlížet jako na ukrajinské občanky, kteří nejsou rodinnými příslušníky občana EU. Tato námitka je proto nedůvodná.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu ani skutečnost, že v době rozhodování správního orgánu probíhalo soudní řízení o určení otcovství k nezletilé dceři stěžovatelky, není důvodem pro přerušení řízení o správním vyhoštění. Stěžovatelka má možnost být přítomna soudnímu jednání v souladu s ust. § 122 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, a pokud by se po pravomocném rozhodnutí o správním vyhoštění stala rodinným příslušníkem občana EU, je zde v souladu s ust. § 122 odst. 7 citovaného zákona možnost vydat nové rozhodnutí, kterým bude zrušeno původní rozhodnutí o správním vyhoštění. Lze rovněž shodně s městským soudem uvést, že řízení o určení otcovství soudem je v dispozici navrhovatele, a proto nelze vyloučit účelové podání takového návrhu a

následné obstrukce za účelem prodloužení soudního řízení vedené snahou vyhnout se správnímu vyhoštění.

Stěžovatelka také označila napadený rozsudek za nepřezkoumatelný proto, že městský soud pominul zkoumat přiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění ve smyslu ust. § 174a zákona o pobytu cizinců, ale také pro zcela nepřezkoumatelné úvahy či konstatování uvedené v napadeném rozsudku. Městský soud se námitkou porušení ust. § 174a citovaného zákona zabýval, a to na str. 5 napadeného rozsudku. Dospěl přitom ke správnému závěru, že se ředitelství dostatečně zabývalo posouzením skutečností, které by mohly mít dopad na vydání rozhodnutí o správním rozhodnutí. Závěr městského soudu, který stěžovatelka považuje za nepřezkoumatelný a který výslovně cituje, je vytržen z kontextu odůvodnění rozsudku. Městský soud totiž uvedl, že *„pokud jde o žalobu na určení otcovství, je třeba vycházet ze současné situace, kdy není ve věci rozhodnuto a nelze tedy vycházet ze žalobčina předpokladu, že rozhodnutím ve věci by se její postavení včetně postavení její nezletilé dcery změnilo.“* Tento závěr je tedy plně v souladu s názorem Nejvyššího správního soudu, protože správní orgány jsou povinny vycházet z prokazatelně zjištěného skutkového stavu. Proto námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku není důvodná.

Stěžovatelka závěrem namítala nesprávný postup městského soudu, který přihlédl k tomu, že v řízení vedeném ve věci žaloby o určení otcovství Obvodním soudem pro Prahu 4 pod sp. zn. 20 C 38/2011 byla usnesením ze dne 21. 11. 2011 žaloba odmítnuta.

V této souvislosti Nejvyšší správní soud skutečně shledal pochybení městského soudu, neboť při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Tato vada řízení před soudem však nemohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé, protože jak již Nejvyšší správní soud uvedl, skutečnost že stěžovatelka podala návrh na určení otcovství soudem a řízení o něm nebylo v době rozhodování správního orgánu pravomocně skončeno, neměla za následek povinnost přerušit řízení o správním vyhoštění.

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatelka v řízení úspěch neměla a ředitelství žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2012

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu